

**Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола
Юридичне відділення
Циклова комісія юридичних дисциплін бакалаврату**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

«30» «серпня» 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ
(особлива частина)**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 08 Право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 081 Право

2019-2020 н.р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Цивільне право України (особлива частина)**» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 Право, освітнього ступеня бакалавр, за денною та заочною формами навчання

Розробник:

Гелецька Ірина Олександрівна, викладач, кандидат юридичних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії юридичних дисциплін

Протокол № 1 від «29» «серпня» 2019 року

Голова ЦК І.О. Томчук

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Право»

«29» «серпня» 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми І.О. Томчук

Робочу програму перевірено:

«30» «серпня» 2019 р.

Завідувач відділення бакалаврату М.Д. Денисовський

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ (особлива частина)

Цивільне право України — одна з основних галузевих навчальних дисциплін, вивчення якої забезпечує усвідомлення студентами теоретичних аспектів цивільного права та науки цивільного права, теоретичних і законодавчих категорій галузі, які безпосередньо розкривають зміст інститутів і підгалузей цивільного права та практики застосування цивільно-правових норм. Особливе місце в системі цивільного права України займають такі його підгалузі як зобов'язальне право та спадкове право.

В особливій частині Цивільного права України розглядаються загальне вчення про зобов'язання та цивільно-правовий договір, окремі види договірних зобов'язань (купівля-продаж, поставка, міна, дарування, довічне утримання, майновий найм, підряд, перевезення, страхування, комерційна концесія, доручення, комісія, управління майном, позика тощо), позадоговірні зобов'язання, спадкування.

Цивільне право України (особлива частина) це обов'язкова навчальна дисципліна циклу професійної підготовки, є продовженням навчального курсу «Цивільне право України (загальна частина)» та базується на положеннях навчальних дисциплін «Римське приватне право», «Теорія держави і права», «Конституційне право України».

Метою дисципліни є формування необхідної фахової спроможності правильного трактування та практичного застосування цивільних нормативно-правових актів, обґрунтування та захисту власної фахової позиції з цивілістичних питань.

Завдання дисципліни полягає у формуванні, розвитку та удосконаленні фахових компетентностей, серед яких:

а) загальні компетентності :

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

б) спеціальні (предметні):

- знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального права;
- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
- здатність до самостійної підготовки проектів цивільно-правових документів;
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен показати такі **результати навчання:**

- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм цивільного законодавства;
- пояснювати природу та зміст основних цивільно-правових явищ і процесів;
- застосовувати набуті знання у різних цивільно-правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- готувати проекти необхідних цивільно-правових документів відповідно до різних правових ситуацій;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних цивільно-правових ситуаціях.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS - 10	Спеціальність: 081 ПРАВО	Обов'язкова (нормативна) Мова викладання: українська	
Кількість змістових модулів - 6		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 300 год.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	3-й (1-й)	3-й (1-й)
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 год.		Лекції:	
		90	30
		Практичні, семінарські:	
		70	16
		Самостійна робота:	
		140	254
Вид контролю: залік, екзамен			

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		Л	П	С	с.р.		Л	П	С	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Загальні положення про зобов'язання та цивільно-правовий договір										
Тема 1. Загальні положення про зобов'язання	24	8	-	6	10	24	2		2	19
Тема 2. Цивільно-правовий договір	14	4	-	4	6	14	2			11
Разом за змістовим модулем 1.	38	12		10	16	38	4		2	30
Змістовий модуль 2. Договори про передачу майна у власність та користування										
Тема 3. Купівля-продаж	16	6	4	-	6	16	2		2	13
Тема 4. Дарування	8	2	2	-	4	8				8
Тема 5. Рента	8	2	2	-	4	8	2			5
Тема 6. Довічне утримання	8	2	-	2	4	8				8
Тема 7. Найм (оренда)	8	2	-	2	4	8			2	6
Тема 8. Різновиди договору найму	8	2	-	2	4	8	2			7
Тема 9. Найм (оренда) житла. Оренда житла з викупом	8	2	-	2	4	8				7
Тема 10. Позичка	4	-	-	-	4	4				4
Разом за змістовим модулем 2.	68	18	8	8	34	68	6		4	58
Змістовий модуль 3. Договори про виконання робіт та надання послуг										
Тема 11. Підряд	10	4	2	-	4	10	2		2	8
Тема 12. Різновиди договору підряду	10	4	2	-	4	10				8
Тема 13. Послуги. Загальні положення	6	2	-	-	4	6	2		2	5
Тема 14. Перевезення	8	2	-	2	4	8		6		
Тема 15. Зберігання	10	4	-	2	4	10	2			9
Тема 16. Страхування	8	2	2	-	4	8			6	
Тема 17. Доручення	6	2	-	2	2	6	2			6
Тема 18. Комісія	8	2	-	2	4	8			7	
Тема 19. Управління майном	8	2	-	2	4	8			7	
Разом за змістовим модулем 3.	74	24	6	10	34	74	8		4	62
Змістовий модуль 4. Договори, що пов'язані з наданням фінансових послуг та розпорядженням майновими правами інтелектуальної власності										
Тема 20. Позика. Кредит	8	2	-	2	4	8	2		2	6
Тема 21. Банківський вклад. Банківський рахунок. Рахунок умовного зберігання	8	2	-	2	4	8				9
Тема 22. Факторинг	8	2	-	2	4	8				7

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	с	с.р.		л	п	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 23. Розрахунки	8	2	-	2	4	8				8
Тема 24. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	8	2	-	2	4	8	2			7
Тема 25. Комерційна концесія	8	2	-	2	4	8				7
Тема 26. Спільна діяльність	6	2	-	-	4	6				6
Разом за змістовим модулем 4.	54	14		12	28	54	4		2	50
Змістовий модуль 5. Недоговірні зобов'язання										
Тема 27. Зобов'язання з односторонніх дій. Публічна обіцянка винагороди	8	2	-	2	4	8	2		2	6
Тема 28. Інші види зобов'язань з односторонніх дій	6	2	-	2	2	6				
Тема 29. Зобов'язання з відшкодування шкоди	16	6	4	-	6	16	2			13
Разом за змістовим модулем 5.	30	10	4	4	12	30	4		2	24
Змістовий модуль 6. Спадкове право										
Тема 30. Загальні положення про спадкування	10	4	-	2	4	10	2		2	9
Тема 31. Спадкування за заповітом	8	2	2	-	4	8				
Тема 32. Спадкування за законом	8	2	2	-	4	8	2		2	7
Тема 33. Здійснення права на спадкування. Оформлення спадкових прав	10	4	2	-	4	10				
Разом за змістовим модулем 6	36	12	6	2	16	36	4		2	30
РАЗОМ	300	90	24	46	140	300	30		16	254

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ» (особлива частина)

Змістовний модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ДОГОВІР

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Поняття та види зобов'язань. Підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань. Сторони у зобов'язанні. Множинність осіб у зобов'язанні. Часткові, солідарні, субсидіарні зобов'язання. Виконання зобов'язання належними сторонами. Строк (термін), місце виконання зобов'язання. Предмет виконання. Спосіб виконання. Валюта виконання зобов'язання. Проценти. Виконання зобов'язання внесенням боргу у депозит нотаріуса. Зустрічне виконання зобов'язання. Неустойка. Порука. Гарантія. Завдаток. Застава. Притримання. Поняття та способи припинення зобов'язань. Припинення зобов'язань виконанням, переданням відступного, зарахуванням, за домовленістю сторін, прощенням боргу, поєднанням боржника і кредитора в одній особі, смертю фізичної або ліквідацією юридичної особи. Правові наслідки порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язання.

ТЕМА 2. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ДОГОВІР

Поняття, значення та функції договору у цивільному праві. Види та система договорів. Публічний договір. Попередній договір. Договір приєднання. Договір на користь третьої особи. Зміст договору. Укладення договору. Форма договору. Момент укладання договору. Пропозиція укласти договір. Прийняття пропозиції. Підстави для зміни або розірвання договору. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни або розірвання договору. Свобода договору. Тлумачення договору.

Змістовний модуль II. ДОГОВОРИ ПРО ПЕРЕДАЧУ МАЙНА У ВЛАСНІСТЬ ТА КОРИСТУВАННЯ

ТЕМА 3. КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ

Поняття та правова характеристика договору купівлі-продажу. Предмет договору. Сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Зміст договору купівлі-продажу. Форма договору. Правові наслідки порушення умов договору купівлі-продажу. Продаж товарів у кредит. Роздрібна купівля-продаж. Договір з умовою про прийняття покупцем товару у встановлений строк. Продаж товару за зразками. Продаж товарів з використанням автоматів. Договір з умовою про доставку товару покупцеві. Договір найму-продажу. Права покупця у разі продажу йому товару неналежної якості. Різновиди договору купівлі-продажу: договір поставки, договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Договір міни.

ТЕМА 4. ДАРУВАННЯ

Поняття та правова характеристика договору дарування. Предмет договору дарування. Сторони у договорі. Форма договору дарування. Обов'язки дарувальника. Договір дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому. Обов'язок одаровуваного на користь третьої особи. Розірвання договору дарування на вимогу дарувальника. Позовна давність, що застосовується до вимог про розірвання договору дарування. Пожертва. Права жертвувача.

ТЕМА 5. Рента

Поняття та правова характеристика договору ренти. Предмет договору ренти. Сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Форма договору. Зміст договору. Забезпечення виплати ренти. Форма, розмір ренти. Строк виплати ренти. Право платника безстрокової ренти на відмову від договору ренти. Права одержувача безстрокової ренти на розірвання договору ренти. Розрахунки між сторонами у разі розірвання договору ренти. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження майна, переданого під виплату безстрокової ренти.

ТЕМА 6. Довічне утримання

Поняття та правова характеристика договору довічного утримання (догляду). Предмет договору. Сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Форма договору. Особливості укладення договору довічного утримання (догляду) щодо майна, що є у спільній сумісній власності. Момент виникнення у набувача права власності на майно, передане за договором довічного утримання (догляду). Забезпечення виконання договору довічного утримання. Припинення договору довічного утримання (догляду). Правові наслідки розірвання договору довічного утримання (догляду). Правові наслідки смерті набувача або припинення юридичної особи – набувача.

ТЕМА 7. Найм (оренда)

Поняття договору найму (оренди) за цивільним законодавством України. Предмет договору найму. Зміст договору найму. Плата за користування майном. Строк договору найму. Правові наслідки непередання майна наймачеві. Гарантія якості речі, переданої у найм. Права третіх осіб на річ, передану у найм. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження речі. Піднайм. Ремонт речі, переданої у найм. Поліпшення речі, переданої у найм. Переважні права наймача. Відповідальність за шкоду, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм. Припинення договору. Право наймодавця відмовитися від договору найму. Розірвання договору найму. Позовна давність, що застосовується до вимог, які впливають із договору найму.

ТЕМА 8. Різновиди найму (оренди)

Різновиди договору найму: прокат, найм (оренда) земельної ділянки, найм будівлі або іншої капітальної споруди, найм (оренда) транспортного засобу, лізинг.

ТЕМА 9. Найм (оренда) житла. Оренда житла з викупом з викупом

Поняття та правова характеристика договору найму (оренди) житла. Форма договору, предмет договору. Сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Оренда житла з викупом.

ТЕМА 10. Позичка

Поняття та правова характеристика договору позички. Предмет договору. Форма договору позички. Сторони у договорі. Права позичкодавця, обов'язки користувача. Строк договору. Розірвання договору позички. Припинення договору позички. Правові наслідки неповернення речі після закінчення строку користування нею.

Змістовний модуль III. ДОГОВОРИ ПРО ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ

ТЕМА 11. Підряд

Поняття договорів підрядного типу. Цивільно-правова характеристика договору підряду. Предмет договору підряду. Зміст договору. Права, обов'язки замовника та підрядчика. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмету підряду чи матеріалу. Кошторис. Порядок оплати роботи. Право підрядника на притримування. Правові наслідки порушення сторонами умов договору підряду. Позовна давність, що застосовується до вимог щодо договору підряду. Побутовий підряд. Форма договору побутового підряду. Гарантії прав замовника. Порядок виконання роботи за договором побутового підряду. Права замовника у разі істотного порушення підрядником договору побутового підряду. Правові наслідки нез'явлення замовника за одержанням роботи.

ТЕМА 12. РІЗНОВИДИ ДОГОВОРУ ПІДРЯДУ

Поняття та загальна характеристика договору будівельного підряду. Предмет договору, сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Проектно-кошторисна документація, порядок внесення змін до проектно-кошторисної документації. Забезпечення будівництва та оплата робіт. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження об'єкта. Передання та прийняття робіт. Гарантії якості у договорі будівельного підряду. Відповідальність підрядника та замовника за договором. Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт – правова характеристика, права та обов'язки сторін. Виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Права і обов'язки виконавця та замовника. Наслідки неможливості досягнення результату. Відповідальність виконавця за порушення договору.

ТЕМА 13. ПОСЛУГИ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Поняття та правова характеристика договору про надання послуг. Предмет договору. Виконання договору про надання послуг. Плата за договором про надання послуг. Строк договору. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг. Розірвання договору про надання послуг.

ТЕМА 14. ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Законодавче регулювання перевезення пасажирів, багажу, вантажу та пошти. Договір перевезення вантажу: загально-правова характеристика. Права і обов'язки перевізника та відправника за договором перевезення вантажу. Поняття договору перевезення пасажирів та багажу. Договір чартеру. Перевезення транспортом загального користування. Провізна плата. Строк доставки вантажу, пасажирів, багажу та пошти. Відповідальність за зобов'язаннями, що випливають із договору

перевезення. Страхування вантажів, пасажирів і багажу. Претензії та позови, що впливають із договору перевезення. Транспортне експедирування.

ТЕМА 15. ЗБЕРІГАННЯ

Поняття договору зберігання. Предмет договору. Сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Форма договору зберігання. Строк зберігання. Плата за договором. Відшкодування витрат на зберігання. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) або пошкодження речі. Відшкодування збитків, завданих поклажодавцеві або зберігачеві. Зберігання на товарному складі. Договір складського зберігання. Складські документи. Права володільця складського та заставного свідоцтва. Спеціальні види зберігання: зберігання речі у ломбарді; зберігання цінностей у банку; зберігання речей у камерах схову організацій, підприємств транспорту; зберігання речей у гардеробі організації; зберігання речей пасажирів під час його перевезення; зберігання речей у готелі; зберігання речей, що є предметом спору; зберігання автотранспортних засобів; договір охорони.

ТЕМА 16. СТРАХУВАННЯ

Поняття договору страхування. Предмет договору. Особисте, майнове страхування та страхування цивільної відповідальності. Істотні умови договору страхування. Форма договору страхування. Момент набрання чинності договором страхування. Сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Укладення договору страхування на користь третьої особи. Співстрахування. Договір перестрахування. Умови та порядок здійснення страхової виплати. Відповідальність страховика. Суброгація. Зміна страхувальника – фізичної особи у договорі страхування. Наслідки припинення юридичної особи – страхувальника чи визнання страхувальника – фізичної особи недієздатною або обмеження її цивільної дієздатності. Обов'язкове страхування. Припинення договору страхування. Недійсність договору страхування.

ТЕМА 17. ДОРУЧЕННЯ

Поняття та зміст договору доручення. Права та обов'язки сторін за договором. Порядок виконання доручення. Особисте виконання договору доручення. Припинення договору доручення. Наслідки припинення договору доручення. Обов'язки спадкоємця повіреного та ліквідатора юридичної особи – повіреного.

ТЕМА 18. КОМІСІЯ

Правова характеристика договору комісії. Умови договору комісії. Сторони у договорі, їхні права та обов'язки. Комісійна плата. Порядок виконання договору комісії. Субкомісія. Виконання договору, укладеного комісіонером з третьою особою. Відступ від вказівок комітента. Звіт комісіонера. Відповідальність комісіонера перед комітентом. Право комісіонера, комітента на відмову від договору комісії. Наслідки смерті фізичної особи або припинення юридичної особи – комісіонера. Особливості окремих видів комісії.

ТЕМА 19. УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ

Загальна характеристика правовідносин, що виникають із управління майном (право довірчої власності). Поняття договору управління майном. Предмет договору управління майном. Істотні умови договору. Форма договору, строк договору управління майном. Сторони у договорі: установник управління, управитель, вигодонабувач. Права та обов'язки управителя. Порядок здійснення управління майном. Передання в управління майна, що є предметом договору застави. Передання права управління майном іншій особі. Звернення стягнення на майно, передане в управління за вимогою кредитора установника управління. Відповідальність управителя. Припинення договору управління майном. Особливості управління цінними паперами.

Змістовний модуль IV. ДОГОВОРИ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ НАДАННЯМ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯМ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ТЕМА 20. ПОЗИКА . КРЕДИТ

Поняття договору позики. Предмет договору. Сторони у договорі. Форма договору позики. Проценти за договором позики. Безпроцентність позики. Обов'язок позикодавця повернути позику. Наслідки порушення договору позичальником. Оспорювання договору позики. Забезпечення виконання зобов'язання позичальником. Новація боргу у позикове зобов'язання.

Кредитний договір, як різновид договору позики: цивільно-правова характеристика. Предмет договору, сторони у договорі. Умови кредитування: строковість, платність, забезпеченість, повернення, цільовий характер використання. Порядок надання кредиту. Форма кредитного договору. Відмова від надання або одержання кредиту. Комерційний кредит.

ТЕМА 21. БАНКІВСЬКИЙ ВКЛАД. БАНКІВСЬКИЙ РАХУНОК. РАХУНОК УМОВНОГО ЗБЕРІГАННЯ (ЕСКРОУ)

Поняття договору банківського вкладу. Предмет договору. Сторони договору банківського вкладу. Форма договору банківського вкладу. Види банківських вкладів. Проценти на банківський вклад. Внесення грошових коштів на рахунок вкладника іншою особою. Договір банківського вкладу на користь третьої особи. Поняття договору банківського рахунка. Предмет договору. Сторони договору банківського рахунка. Форма договору банківського рахунка. Укладання договору банківського рахунка. Операції за рахунком, що виконуються банком. Кредитування рахунка. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку. Підстави та черговість списання грошових коштів з рахунка. Правові наслідки неналежного виконання банком операцій за рахунком клієнта. Ощадна книжка. Ощадний (депозитний) сертифікат. Розірвання договору банківського рахунка. Банківська таємниця. Поняття договору рахунка умовного зберігання (ескроу). Операції за рахунком умовного зберігання (ескроу). Перевірка підстав для перерахування коштів з рахунку умовного зберігання (ескроу). Обмеження щодо розпорядження коштами на рахунку умовного зберігання (ескроу). Статус грошових коштів на рахунку умовного зберігання (ескроу). Внесення змін, припинення договору та закриття рахунку умовного зберігання (ескроу).

ТЕМА 22. ФАКТОРИНГ

Поняття договору факторингу. Типи факторингу. Предмет договору факторингу. Сторони у договорі. Недійсність заборони відступлення права грошової вимоги. Відповідальність клієнта перед фактором. Виконання боржником грошової вимоги факторові. Наступне відступлення права грошової вимоги. Права фактора. Зустрічні вимоги боржника. Захист прав боржника.

ТЕМА 23. РОЗРАХУНКИ

Поняття та форми розрахунків у господарському обігу. Види безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки за акредитивом. Розрахунки за інкасовими дорученнями. Інші види безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків.

ТЕМА 24. РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Цивільно-правова характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види договорів. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

ТЕМА 25. КОМЕРЦІЙНА КОНЦЕСІЯ

Поняття договору комерційної концесії. Предмет договору. Сторони у договорі, їхні права і обов'язки. Форма договору комерційної концесії та його державна реєстрація. Договір комерційної субконцесії. Особливі умови договору комерційної концесії. Відповідальність правоволодільця за вимогами, що пред'являються до користувача. Зміна договору комерційної концесії. Припинення договору комерційної концесії. Збереження чинності договору комерційної концесії у разі зміни сторін. Наслідки зміни торговельної марки чи іншого позначення правоволодільця. Наслідки припинення права, користування яким надано за договором комерційної концесії.

ТЕМА 26. ДОГОВОРИ ПРО СПІЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Поняття та ознаки договору про спільну діяльність. Форми спільної діяльності. Форма та умови договору про спільну діяльність. Договір простого товариства. Вклади учасників. Спільне майно учасників. Порядок ведення спільних справ учасників. Спільні витрати та збитки учасників. Відповідальність учасників за спільними зобов'язаннями. Розподіл прибутку. Виділ частки учасника на вимогу його кредитора. Припинення договору простого товариства. Відмова учасника від подальшої участі в договорі простого товариства та розірвання договору. Відповідальність учасника, щодо якого договір простого товариства припинений.

Змістовний модуль V. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

ТЕМА 27. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ОДНОСТОРОННІХ ДІЙ. ПУБЛІЧНА ОБЦЯНКА ВИНАГОРОДИ

Поняття та загальна характеристика зобов'язань з односторонніх дій. Підстави виникнення зобов'язань з односторонніх дій. Види зобов'язань з односторонніх дій. Право на публічну обіцянку винагороди без оголошення конкурсу. Зміст завдання, строк (термін) виконання завдання. Зміна умов публічної обіцянки винагороди. Правові наслідки виконання завдання. Припинення зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Умови конкурсу, зміна умов конкурсу, відмова від проведення конкурсу. Особливості оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс. Переможець конкурсу, його права. Повернення учаснику конкурсу речі, поданої на конкурс.

ТЕМА 28. ІНШІ ВИДИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ОДНОСТОРОННІХ ДІЙ

Історія виникнення інституту ведення чужих справ без доручення. Поняття ведення чужих справ без доручення за сучасним українським законодавством. Право на вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення. Зобов'язання, що виникають внаслідок усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної або майну юридичної особи. Набуття або збереження майна без достатньої правової підстави.

ТЕМА 29. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ

Поняття та значення зобов'язань з відшкодування шкоди. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову та моральну шкоду. Взаємодія інституту відшкодування шкоди з іншими інститутами цивільного права: позадоговірна та договірна відповідальність. Система зобов'язань з відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну працівником. Відповідальність за шкоду, заподіяну органами державної влади. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами. Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Відповідальність за шкоду, заподіяну малолітніми, неповнолітніми, недієздатними, обмежено дієздатними, та адієздатними особами. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Відповідальність за шкоду, заподіяну внаслідок злочину. Відшкодування моральної шкоди. Відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Змістовний модуль VI. СПАДКОВЕ ПРАВО

ТЕМА 30. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО СПАДКУВАННЯ

Поняття спадкування та спадкового права. Принципи спадкового права. Спадкові правовідносини. Види спадкування. Склад спадщини. Права та обов'язки, які не входять до складу спадщини. Час відкриття спадщини. Місце відкриття спадщини. Спадкоємці. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування. Спадкування права на земельну ділянку; частки у праві спільної сумісної власності; права на одержання сум заробітної плати, пенсії, стипендії, аліментів, інших соціальних виплат, які належали спадкодавцеві; права на вклад у банку (фінансовій установі); права на одержання страхових виплат (страхового відшкодування); права на відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду,

яка була завдана спадкодавцем. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця.

ТЕМА 31. СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАПОВІТОМ

Поняття заповіту. Право на заповіт. Право заповідача на призначення спадкоємців. Право заповідача на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. Зміст заповіту, вимоги чинності заповіту. Форма заповіту. Порядок посвідчення заповіту. Посвідчення заповіту при свідках. Особливі розпорядження заповідача: заповідальний відказ (легат), покладення на спадкоємця деяких обов'язків, визначення умов отримання спадщини, підпризначення спадкоємців, встановлення сервітуту у заповіті. Заповіт подружжя. Секретний заповіт. Право на обов'язкову частку у спадщині. Таємниця заповіту. Тлумачення заповіту. Скасування та зміна заповіту. Недійсність заповіту.

ТЕМА 32. СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ

Поняття спадкування за законом. Черговість спадкування за законом. Зміна черговості одержання права на спадкування. Спадкування усиновленими та усиновлювачами. Черги спадкоємців за законом, їх склад. Спадкування за правом представлення. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.

ТЕМА 33. ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА СПАДКУВАННЯ. ОФОРМЛЕННЯ СПАДКОВИХ ПРАВ

Прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Прийняття заповідального відказу. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини. Відумерлість спадщини. Поділ спадщини між спадкоємцями. Перерозподіл спадщини. Пред'явлення кредиторами спадкодавця вимог до спадкоємців. Охорона спадкового майна. Управління спадщиною. Виконання заповіту. Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Обов'язок спадкоємця звернутися за свідоцтвом про право на спадщину на нерухоме майно. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину. Визнання недійсним свідоцтва про право на спадщину.

Тематика практичних, семінарських занять та самостійної роботи студентів визначені у тематичному плані дисципліни. Питання та завдання практичної та самостійної роботи студентів деталізовані у відповідних методичних вказівках.

4. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають *поточний контроль, модульний контроль, виконання індивідуального завдання, підсумковий контроль у формі екзамену*.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

робота в малих групах – спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів засвоєння навчального матеріалу;

презентація – виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень тощо;

дискусія – обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань цивілістичного законодавства;

кейс-метод – аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності; передбачає розв'язування ситуативних задач застосування цивілістичних законодавчих актів.

Результати поточного контролю за семестр визначаються як середня з поточних оцінок за 100-бальною шкалою, відображених у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних (лабораторних, семінарських) занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю завдання, які включають як перевірку теоретичних положень курсу, такі розв'язування практичних завдань.

Оцінки з модульного контролю за 100-бальною шкалою відображаються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи і включаються як окремий заліковий модуль до залікового кредиту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням.

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи. ІНДЗ це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми

курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а оцінка включається до залікового кредиту як окремий заліковий модуль.

Підсумковий контроль проводиться у формі усного екзамену, який передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно та творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а оцінка включається до залікового кредиту як окремий заліковий модуль.

Під час семінарсько-практичних занять, написання підсумкових модульних робіт, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, складання екзамену виявляються наступні рівні знань: високий, добрий, достатній, посередній, початковий, недостатній.

Високий рівень знань: оцінка в межах від 90 до 100 балів. Ставиться за повні і правильні відповіді студента на усі запитання. При цьому необхідно, щоб студент умів логічно мислити, вільно використовувати набуті теоретичні знання при аналізі проблем цивілістичної науки, застосовувати знання з суміжних галузей права, орієнтуватися в системі поточного законодавства та матеріалах судової практики. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

Добрий рівень знань оцінюється у межах від 85 до 89 балів. Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей та похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу. Він володіє базовими правовими термінами, поняттями та категоріями з вказаної теми. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу.

Достатній рівень знань оцінюється у межах від 75 до 84 балів.

Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

Посередній рівень знань оцінюється в межах від 67 до 74 балів. В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Студент в основному знає матеріал теми, рекомендовану літературу, але

непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань, відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом. Самостійно нездатний аналізувати норми права, застосовувати їх в конкретній правовій ситуації.

Початковий рівень знань оцінюється в межах 60 – 66 балів Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за недостатній, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. Студент має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Недостатній рівень знань оцінюється в межах до 60 балів. Студент не опанував зміст теми, вкрай слабо знає рекомендовану літературу, не володіє базовими поняттями, термінами, категоріями. Відсутнє логічне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (добре)
84-75		C (добре)
67–74	задовільно	D (задовільно)
60-66		E (задовільно)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
0 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою розраховується як середня у відповідності з ваговими коефіцієнтами, величина яких залежить від значення кожного з контрольних заходів, що проводяться під час вивчення навчальної дисципліни.

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	Підсумкова оцінка
I семестр Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	–	100
Розрахунок оцінки в балах (I сем.)	80	85	90	–	82
II семестр Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах (II сем.)	80	85	90	80	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах (I сем.):

$$O = 80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 = 82$$

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах (II сем.):

$$O = 80 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$$

5. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінари-практикуми, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є лекційно-проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології, спрямовані на організацію самоосвіти студента.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми проведення занять: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, кейси тощо.

Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо.

Склад методичного забезпечення дисципліни:

- робоча навчальна програма;
- опорні конспекти лекцій;
- практикум для виконання семінарських та практичних занять;
- матеріали тестового контролю з дисципліни;
- матеріали для виконання самостійної роботи та індивідуальних науково-дослідних завдань;
- завдання для курсових робіт;

- засоби поточного та підсумкового контролю (завдання для підсумкових модульних робіт, перелік питань для проведення залікового та екзаменаційного контролю).

Навчально-методичне забезпечення розміщено в електронному форматі в навчально-інформаційному середовищі коледжу на базі Moodle з відкритим доступом для студентів.

Інструменти, обладнання та комп'ютерне забезпечення

Електронні енциклопедії, довідники, мультимедійні засоби у вільному доступі в Інтернет, комп'ютерні презентації за темами курсу, відкриті державні реєстри.

Список рекомендованих джерел

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. // ВВР України. - 2003. - №40-44. ст. 356.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. – 5 – те вид., перероб. і доповн / за ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. Київ : Юрінком Інтер, 2013. Т. II. 1120 с.
3. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданика. - 5-те вид., стереотипне. Київ. : Юрінком Інтер, 2017. 1176 с.
4. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання [підручник] / (С.С. Бичкова, І.А. Бірюкова, В.І. Бобрик та ін.); за заг. ред. С.С. Бичкової. 3-те вид., змін. та допов.. Київ: Алерта, 2014. 496 с.
5. Цивільне право : підручник : у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, А. Г. Бірюкова та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. - 2-ге вид., переробл. та допов. Харків. : Право, 2014. Т.2. 816 с.
6. Яновицька Г.Б., Кучер В.О. та ін. Цивільне право України: підручник Текст 6 в 2 т. Т.2 / кол. Авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. Львів: «Новий Світ-2000», 2016. 428 с.

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
Веб-сайти наукових установ	
Міжнародна асоціація юридичних наук (МАІОН)/ International Association of Legal Science	http://aisj-ials.org
Законодавство України	http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main
Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/
Правові системи країн світу: дослідницька група JuriGlobe (Університет Оттави)	http://www.juriglobe.ca
Офіційний сайт наукової діяльності Національної академії ім. Я. Мудрого	http://nulau.org.ua/index.php?r=biblio
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbu.gov.ua/
Харківська державна наукова бібліотека	http://korolenko.kharkov.com/

Національна парламентська бібліотека України	http://www.nplu.kiev.ua/
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua/
Наукова бібліотека Національного університету «Одеська юридична академія»	http://onua.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=182&Itemid=32&lang=ru